

Niinimäen tuulivoimaosayleiskaava

Kaavaselostuksen muutosluettelo ja yhteenveto

Vertailu: kaavaselostus 3.2.2026 → tarkistettu 25.8.2026

Tämä yhteenveto perustuu kaavaselostuksen liitteenä toimitettuun PDF-versioon, jossa muutokset on merkitty vaaleanpunaisella/punaisella korostuksella (127 kommenttimerkintää sivujen tekstissä, sisällysluettelon sivunumeromuutoksia lukuun ottamatta). Kaikki korostetut kohdat on käyty läpi luvuittain; alla ensin yhteenveto sisällöllisesti merkittävimmistä muutoksista, ja sen jälkeen tarkempi, luvuittainen muutosluettelo.

Yhteenveto merkittävistä muutoksista

1. Prosessi ja aikataulu

- Kaavaselostus on päivätty 3.2.2026 ja tarkistettu 25.8.2026. Tarkistus tehtiin sen jälkeen, kun Hattulan elinvoimalautakunta käsitteli kaavaehdotuksen helmikuussa 2026 ja palautti sen valmisteluun.
- Aikataulu on päivitetty: kaavaehdotus on tarkoitus asettaa uudelleen nähtäville syksyllä 2026, ja kaavan hyväksyminen on siirtynyt vuoteen 2027 (aiemmin kaavan eteneminen oli kuvattu vain vuoteen 2026 asti).

2. Voimaloiden määrä, koko ja teho

- Tuulivoimaloiden määrää on vähennetty luonnosvaiheen 12 voimalasta ehdotusvaiheen 9 voimalaan.
- Voimaloiden sallittu kokonaiskorkeus on laskettu 300 metristä 280 metriin.
- Hankkeen kokonaisteho on tämän myötä muuttunut 72–120 MW:sta 54–90 MW:iin.
- Koillisin voimala on poistettu kokonaan, mikä lieventää erityisesti Hämeen Härkätien avoimeen maisemaan kohdistuvia vaikutuksia.
- Puolustusvoimien lausunnon johdosta voimalaa nro 5 (ja sen tv-1-aluetta) sekä voimalaa nro 1 on siirretty n. 50–160 metriä lounaaseen.

3. Sähkönsiirtoratkaisu

- Luonnosvaiheessa sähkönsiirrolle oli kolme vaihtoehtoa (kaksi ilmajohtopohjaista, yksi maakaapeli). Ehdotusvaiheessa on päädytty toteuttamaan sähkönsiirto kokonaan maakaapelilla.
- Maakaapeli kulkee sähköasemalta uudelle sähköasemalle Hämeenlinnan Kilttiin; reitti pohjautuu YVA-selostuksen vaihtoehtoon SVE2, mutta liityntäpiste on tarkentunut YVA-selostuksen jälkeen.
- Uudelle maakaapelireitille on tehty täydentäviä luonto- ja arkeologisia selvityksiä vuosina 2025–2026.

4. Päivitetyt ja täydennetyt selvitykset

- Susikanta-arviota on päivitetty vuoden 2026 tietoihin (Rengon reviiri arvioitu 92 %:n todennäköisyydellä perhelaumaksi, reviirin koko n. 1080 km², josta n. 0,9 % / 10,32 km² päällekkäin suunnittelualueen kanssa).
- Kirjopapurikkoselvitystä on täydennetty kesäkuussa 2026; alueelta on tunnistettu kaksi luonnonsuojelulain mukaista lisääntymis- ja levähdyspaikkaa.

- Hämeen kylmänkukan esiintymistä on selvitetty keväällä 2026 kahdelta aiemmin selvittämättömältä voimalapaikalta (ei havaintoja).
- Arvokkaiden luontotyyppien esiintymispotentiaali on tarkistettu 2026 kaikilta voimala-alueilta, joita ei ollut aiemmin selvitetty.
- Arkeologisia täydennysinventointeja on tehty 2025 ja 2026 sekä suunnittelualueella että muuttuneella sähkönsiirtoreitillä; uusina kohteina on tunnistettu mm. Hämeen Härkätien talvitien linjaus (muu kulttuuriperintökohde) ja uusi löytöpaikka Isosuon alueella.
- Uutena liitteenä on mukana mm. elinkaarianalyysi (Ecobio Oy), ympäristölupaa koskeva erillisselvitys sekä hankkeelle laadittu biodiversiteettisuunnitelma; liiteluettelo on päivitetty vastaavasti.

5. Kaavamerkinnot ja -määräykset

- Tv-1-alueiden määrä on päivitetty vastaamaan yhdeksää voimalaa.
- Uusi kaavamääräys: voimaloiden 1, 2, 6, 7 ja 9 rungon alaosa tulee maalata tummaksi ympäröivän metsän latvuskorkeudelle asti metsäkanalintuihin kohdistuvien törmäysvaikutusten lieventämiseksi.
- Kaavamääräyksiin on lisätty edellytys voimaloiden varustamisesta tarvittaessa pysäytysjärjestelmällä varjostus- ja välkevaikutusten hallitsemiseksi.
- Sähkölinjaumerkinnot on muutettu vastaamaan maakaapeliratkaisua; muinaisjäännös- ja kulttuuriperintömerkinnot on päivitetty uusien inventointien mukaisiksi.

6. Vaikutusarviointien päivitykset (luku 11)

- Melu- ja väkemmaallinnukset on päivitetty vastaamaan yhdeksän voimalan sijoittelua ja 280 metrin kokonaiskorkeutta.
- Voimalamäärän vähentäminen ja korkeuden lasku toistuvat läpi vaikutusluvun lieventävinä tekijöinä mm. susi-, FINIBA-, lintudirektiivi-, liito-orava-, ekologiset yhteydet- ja maisemavaikutusten arvioinnissa.
- Kaakkuriin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan edelleen suuriksi kielteisiksi, vaikka voimalasijoittelun muutokset (mm. etäisyyden kasvattaminen koillisiin kaakkurilampiin) lieventävät vaikutusta jonkin verran.
- Naapurihankkeen (Isosaaren tuulivoimahanke) tilannetta on päivitetty: Hämeenlinnan kaupunki palautti hankkeen käynnistämispäätöksen valmisteluun 10.12.2024, eikä hanketta tällä hetkellä edistetä aktiivisesti — tämä vaikuttaa yhteisvaikutusten arviointiin.
- Naapurimaakunnan (Pirkanmaa) Akaan tuulivoima-alue on poistettu hyväksytystä vaihemaakuntakaavasta (7.4.2025), mikä on päivitetty taustatietoihin.

7. Muut päivitykset

- Kanta-Hämeen maakuntakaavan 2040 1. vaihemaakuntakaavan käsittelyvaiheet on päivitetty (luonnoksen hyväksyminen ja nähtäville asettaminen 7.1.–20.2.2026, lausuntovastineiden hyväksyminen 15.6.2026).
- Viittaukset kansalliseen energia- ja ilmastostrategiaan on päivitetty joulukuussa 2025 hyväksyttyyn strategiaan.
- Konsultin/laatijan yhteystiedot on päivitetty (uusi osoite Eerikinkatu 27, Helsinki; aiempi osoite Puutarhakatu 10, Tampere oli voimassa ehdotusvaiheeseen 2/2026 asti).
- Sisällysluettelon sivunumerot on päivitetty koko dokumentissa tekstin pituuden muuttumisen vuoksi (muodollinen, ei sisällöllinen muutos).

Muutosluettelo luvuittain

Seuraavassa on lueteltu kaavaselostuksen punaisella korostetut muutokset luvuittain ja sivunumeroin. Pelkät sisällysluettelon sivunumeroiden ja ylätunnisteen päivämäärän ("tark. 25.8.2026") päivitykset on jätetty listan ulkopuolelle, koska ne ovat läpi dokumentin toistuvia muodollisia muutoksia eivätkä sisällöllisiä.

Kansilehti ja luku 1 – Perus- ja tunnistetiedot (s. 1, 5–6)

- Kansilehdelle lisätty tarkistuspäivämäärä 25.8.2026.
- Mainittu, että elinvoimalautakunta palautti kaavaehdotuksen valmisteluun 3.2.2026 käsittelyn jälkeen.
- Hankeyhtiön rahoittajaksi/osaomistajaksi mainittu myös Copenhagen Infrastructure Partners P/S.
- Luonnosvaiheen 12 voimalan tieto täsmennetty: ehdotusvaiheessa voimaloiden määrä on vähennetty yhdeksään; sähkönsiirron erilliskäytöstä kuvattu tarkemmin.

Luku 2 – Tiivistelmä (s. 7–9)

- Kaavaprosessin vaiheet -taulukkoa päivitetty: kaavaehdotus valmisteltiin elinvoimalautakunnan käsittelyyn helmikuussa 2026, minkä jälkeen lautakunta palautti sen valmisteluun; kaavaehdotus nähtävillä siirretty syksyksi 2026; hyväksyminen 2027.
- YVA-menettelyn kuvausta täsmennetty (mm. ELY-keskuksen rooli valvovana viranomaisena, YVA:n koskeneen myös sähkönsiirtoreittiä).
- Osayleiskaavan sisällön ja toteuttamisen kuvausta täsmennetty (mm. voimalan enimmäiskorkeus 280 m, huoltotiet, maakaapelit, sähköasema/sähkönvarastointialue, kulttuuriperintökohteet).

Luku 3 – Liitteet ja taustaselvitykset (s. 10–11)

- Liiteluettelo päivitetty: mukaan lisätty mm. sähkönsiirtolinjan arkeologisen inventoinnin täydennys 2026 (Heilu Oy), hankealueen ja sähkönsiirtoreitin luontoselvitysten täydennykset 2026 (Ecobio Oy), elinkaarianalyysi (Ecobio Oy) sekä erillisselvitys ympäristöluvasta.
- Muihin taustaselvityksiin lisätty maininta kaakkuriselvityksestä.

Luku 4 – Suunnittelun nykytilanne (s. 12–33)

- Susikanta-arvio päivitetty vuoden 2026 tietoihin (Rengon reviiri, perhelauma 92 % todennäköisyydellä, reviirin koko ja päällekkäisyysosuus suunnittelun kanssa täsmennetty).
- Kirjopapurikkoselvitystä täydennetty kesäkuussa 2026; alueelta todettu kaksi lisääntymis-/levähdyspaikkaa.
- Liito-oravaselvitystä koskevaa tekstiä täsmennetty.
- Metsäkanalintuja koskevat tarkat tiedot rajattu vain viranomaisille tarkoitettuihin asiakirjoihin (tietosuoja/salassapito).
- Arkeologista aineistoa täydennetty: uusi kiinteä muinaisjäännös, uusia "muu kulttuuriperintökohteita" -merkintöjä (mm. Hämeen Härkätien talvitie) ja uusi löytöpaikka (Isosuo); arkeologisten kohteiden taulukko päivitetty vuosien 2023–2025 inventointien mukaiseksi.

- Alle 30 km etäisyydellä sijaitsevaa toista tuulivoimahanketta (Akaa/Isosaari-viittaukset) koskevaa tietoa päivitetty; mainittu mm. Hämeenlinnan kaupunkirakennelautakunnan päätös palauttaa hanke valmisteluun 10.12.2024.

Luku 5 – Suunnittelutilanne (s. 34–44)

- Kanta-Hämeen maakuntakaavan 2040 1. vaihemaakuntakaavan käsittelyaikataulua päivitetty (luonnoksen hyväksyminen ja nähtävilläolo 7.1.–20.2.2026, lausuntovastineiden hyväksyminen 15.6.2026).
- Akaan tuulivoima-alueen poistuminen Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta (hyväksytty 7.4.2025) lisätty.
- Kansallista energia- ja ilmastostrategiaa koskeva viittaus päivitetty joulukuussa 2025 hyväksyttyyn strategiaan; ilmastolain ja EU:n tavoitteiden kuvausta täsmennetty.
- Puolustusvoimien lausunnon johdosta tehdyt voimalapaikkojen siirrot (voimala 5 ja sen tv-1-alue, voimala 1) lisätty.

Luku 6 – Suunnittelun tavoitteet (s. 45–48)

- Hankkeen tavoitteita koskeva teksti päivitetty: alkuperäinen tavoite 12 voimalaa (300 m, 72–120 MW) → ehdotusvaiheen tavoite 9 voimalaa (280 m, 54–90 MW).
- "Prosessin aikana syntyneet tavoitteet" -lukuun koottu yhteenveto muutoksista: voimalamäärän ja korkeuden lasku sekä siirtyminen maakaapeliratkaisuun; mainittu myös täydennetyt luonto- ja arkeologiset selvitykset.

Luku 7 – Osallistuminen ja vuorovaikutus (s. 49–52)

- Osallisuetteloja ja asukaskyselyn kuvausta täsmennetty pienin tarkistuksin.

Luku 8 – Kaavasunnittelun eteneminen (s. 53–61)

- Ehdotusvaiheen kuvaukseen lisätty tieto elinvoimalautakunnan käsittelystä helmikuussa 2026 ja kaavan palauttamisesta valmisteluun.
- Mainittu kesällä 2026 tehdyt täydentävät kirjopapurikko- ja hämeenkylmänkukkaselvitykset sekä luontotyyppien esiintymispotentiaalin tarkistus.
- Hyväksymisvaiheen aikataulu päivitetty vuoteen 2027.

Luku 9 – Tuulivoimala-alueen tekninen kuvaus (s. 62–69)

- Koko luvun voimalamäärä- ja korkeustiedot päivitetty vastaamaan yhdeksää voimalaa / 280 metriä.
- Sähkönsiirron rakenteita koskeva luku kirjoitettu suurelta osin uudelleen: siirretty maakaapeliratkaisuun, joka yhdistyy uuteen sähköasemaan Hämeenlinnan Kilttiin; kuvattu reitille tehdyt täydentävät luonto- ja arkeologiset selvitykset 2025–2026.
- Sähköasema/sähkövarastointialueen kuvausta täsmennetty (mm. aitaaminen turvallisuussyistä).

Luku 10 – Kaavaratkaisu, merkinnät ja määräykset (s. 71–77)

- Tv-1-alueiden lukumäärä päivitetty yhdeksään.
- Uusi kaavamääräys voimaloiden 1, 2, 6, 7 ja 9 rungon alaosan tummasta väristä lintuvaikutusten (erityisesti metsäkanalinnut) lieventämiseksi.
- Sähkölinjaumerkintä muutettu vastaamaan maakaapeliratkaisua.

- Muinaisjäännös- ja kulttuuriperintökohteiden merkinnät (s/1–s/10) päivitetty uusien inventointien mukaisiksi; lisätty merkintä luontodirektiivin liitteen IV lajin lisääntymis-/levähdysalueelle.

Luku 11 – Osayleiskaavan vaikutukset (s. 78–116)

- Koko lukua läpileikkaava muutos: voimalamäärän vähentäminen (12→9) ja korkeuden lasku (300→280 m) esitetty toistuvasti vaikutuksia lieventävänä toimenpiteenä eri vaikutuslajien (susi, FINIBA-alueet, lintudirektiivin lajit, liito-orava, ekologiset yhteydet, maisema, virkistys) kohdalla.
- Voimalasijoittelun muutokset (mm. etäisyyden kasvattaminen koillisiin kaakkurilampiin ja Hanhisuon–Saunasuon Natura-alueeseen) lisätty lieventävinä toimenpiteinä; kaakkuriin kohdistuva vaikutus arvioidaan silti edelleen suureksi kielteiseksi.
- Melu- ja välkemallinnukset päivitetty yhdeksän voimalan sijoittelulle; kaavamääräyksiin lisätty pysäytysjärjestelmävaatimus välkkeen hallitsemiseksi.
- Maisemavaikutusten arviointiin lisätty koillisimman voimalan poiston vaikutus erityisesti Hämeen Härkätien avoimeen maisemaan.
- Naapurihankkeiden (Isosaari, Akaa) tilannetiedot päivitetty, mikä vaikuttaa yhteisvaikutusten arviointiin.
- Arkeologista kulttuuriperintöä koskeva luku päivitetty uusien inventointien (Hämeen Härkätien talvitie, Isosuo) perusteella.

Luku 12 – Osayleiskaavan sisältövaatimukset (s. 117–123)

- Tekstiä täsmennetty vastaamaan yhdeksän voimalan ratkaisua ja maakaapelointia.
- Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) koskevaa arviointia täydennetty mm. ilmastonmuutokseen varautumisen osalta; mainittu koillisimman voimalan poisto ja korkeuden lasku lieventävinä toimina Hämeen Härkätien näkymien osalta.

Luku 13 – Toteutus (s. 124)

- Täsmennetty, että sähköverkkoon liittymisen toteutuksesta vastaa hanketoimija yhdessä Elenian kanssa.
- Ympäristöluvan tarvetta koskevaa kuvausta täsmennetty ja lisätty viittaus liitteeseen 16.
- Lisätty viittaus uuteen biodiversiteettisuunnitelmaan (liite 18) ja sen toimenpide-ehdotuksiin.

Luku 14 – Vaikutusten seuranta (s. 125–126)

- Susikannan seurantaohjeistusta päivitetty: reviirin ja ydinalueen sijaintia suositellaan seurattavaksi Luonnonvarakeskuksen tuoreimmasta susikantaraportista ennen rakentamista.

Luku 15 – Yhteystiedot (s. 127)

- Laatijan yhteystiedot päivitetty: uusi osoite Eerikinkatu 27, Helsinki; aiempi osoite (Puutarhakatu 10, Tampere) mainittu voimassa olleeksi ehdotusvaiheeseen 2/2026 asti.